

ไทยพบพืชใหม่โลก
'เครือเศวตภูลังกา'
ขึ้นบนดอยบังกาฬ
จัดเก็บหออพรรณไม้

ไทยพบพืชชนิดใหม่ของโลก
นักพฤกษศาสตร์ไทยตั้งชื่อ
เครือเศวตภูลังกา อยู่ในวงศ์
ผักนึ่ง เป็นไม้เลื้อย ดอกขาว
คล้ายมะเขือ ลำารวจเจอบน
ยอดภูลังกา (อ่านต่อหน้า 3)

ค้นพบใหม่ - ผู้เชี่ยวชาญวงศ์ผักนึ่งจากภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ค้นพบพืชชนิดใหม่ของโลกในอุทยานแห่งชาติภูลังกา จ.บึงกาฬ และ จ.นครพนม ให้ชื่อว่าเครือเศวตภูลังกา เป็นไม้เลื้อยจัดอยู่ในวงศ์ผักนึ่ง (Convolvulaceae) ได้รับการตีพิมพ์เป็นพืชชนิดใหม่ในวารสารนานาชาติ PhytoKeys เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน

'เครือเศวตภูลังกา'

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน น.ส.ปวีณา ไตรเพิ่ม ผู้เชี่ยวชาญวงศ์ผักนึ่ง จากภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดเผยว่า ได้มีการค้นพบพืชชนิดใหม่ของโลก ในอุทยานแห่งชาติภูลังกา จ.บึงกาฬ และ จ.นครพนม โดยใช้ชื่อว่า เครือเศวตภูลังกา (*Argyreia pseudosolanum* Traiperm & Suddee) ทั้งนี้ เครือเศวตภูลังกา เป็นไม้เลื้อยจัดอยู่ในวงศ์ผักนึ่ง (Convolvulaceae) ได้รับการตีพิมพ์เป็นพืชชนิดใหม่ในวารสารนานาชาติ PhytoKeys เล่มที่ 149 หน้าที่ 109-115 ปี 2020

น.ส.ปวีณา กล่าวว่า เครือเศวตภูลังกา มีลักษณะเป็นไม้เลื้อยดอกสีขาวบริสุทธิ์ ถูกค้นพบบนยอดภูลังกา ในเขต อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ บริเวณรอยต่อระหว่าง จ.บึงกาฬ และ จ.นครพนม จากการออกสำรวจทางพฤกษศาสตร์ของทีมงานหออพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเดือนกันยายน ปี 2561 ที่ออกสำรวจติดตามหลาย

ครั้ง แล้วส่งให้ตนตรวจสอบ พบว่าเป็นพืชชนิดใหม่ในสกุลเครือภู (*Argyreia* Lour.) จึงได้เขียนตีพิมพ์โดยใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Argyreia pseudosolanum* Traiperm & Suddee คำระบุชนิด "pseudosolanum" หมายถึง ลักษณะดอก ซึ่งเมื่อบานดูคล้ายดอกของพืชในวงศ์มะเขือ (*Solanaceae*) ชื่อไทยตั้งตามลักษณะของดอกและสถานที่พบ โดยเศวตแปลว่า สีขาว ตัวอย่างต้นแบบ S. Suddee, P. Puudjaa, C. Hemrat & W. Kiewbang 5363 เก็บรักษาไว้ที่หออพรรณไม้

"สำหรับลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเครือเศวตภูลังกา เป็นไม้เลื้อย ยาวได้ถึง 2 เมตร ใบเดี่ยว รูปรีแคบ รูปขอบขนาน หรือรูปใบหอก กว้าง 1-5 เซนติเมตร (ซม.) ยาว 7-17 ซม. ปลายแหลม โคนรูปกลมหรือมนกลม ขอบเรียบ ผิวใบด้านบนเกลี้ยง สีเขียวเข้ม ด้านล่างมีขนสีเงินเป็นมัน ช่อดอกออกตามซอกใบ เป็นช่อสั้นๆ แต่ละช่อมีดอก 3-5 ดอก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ผิวด้านนอกมีขน ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกสีขาว เชื่อมติดกันเป็นหลอด ผลกลม เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 ซม." น.ส.ปวีณา กล่าวว่า น.ส.ปวีณา กล่าวว่า จากข้อมูลการศึกษาทบทวนพืชสกุล "เครือภู" ทั่วโลก พบว่าประเทศไทยอาจเป็นศูนย์กลางการกระจาย

พันธุ์ของพืชสกุลนี้ เนื่องจากมีจำนวนชนิดมากถึง 1 ใน 3 ของชนิดทั้งหมด และอาจมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากมีการค้นพบชนิดใหม่อยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ของไทยได้เป็นอย่างดี

"การค้นพบพืชชนิดใหม่ เป็นผลพลอยได้จากการศึกษาเชิงลึกของนักอนุกรมวิธานพืชในกลุ่มนั้นๆ สำหรับกรณีของเครือเศวตภูลังกา สามารถยืนยันว่าเป็นพืชชนิดใหม่ได้ไม่ยาก เนื่องจากความเชี่ยวชาญในการสำรวจของทีมงานหออพรรณไม้ นำทีมโดยนายสมรานสุดดี นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักหออพรรณไม้ฯ ที่สังเกตเห็นความพิเศษของลักษณะดอก ประกอบกับประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้ศึกษาพืชสกุลนี้มาเป็นเวลานานเกือบ 20 ปี ความร่วมมือจากสองสถาบันชั้นนำนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อความหลากหลายและการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชของประเทศไทย และหากได้รับความร่วมมือในด้านอื่นๆ ต่อไป ในการศึกษาต่อยอด อาจทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เพื่อการใช้ประโยชน์พืชพรรณท้องถิ่นของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต" น.ส.ปวีณา กล่าว